

Täysistunto

Tiistai 15.11.2022 klo 13.59—16.04

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 99/2022 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 21/2022 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mietintö HaVM 21/2022 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. — Yleiskeskusteluun, edustaja Rantanen, edustaja Rantanen poissa. — Edustaja Mäkynen, Jukka paikalla.

Keskustelu

15.36 **Jukka Mäkynen ps:** Kiitos, arvoisa puhemies! Tämä on jo tämän päivän toinen esitys maahanmuuton edistämiseksi. Näitä ideologisia esityksiä tulee nyt tiuhalla tahdilla. Kova kiire näköjään on, että saadaan kaikki maahanmuuton kiristämistoimet kumottua ennen hallituskauden loppua.

Tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan ulkomaalaislain muuttamista siten, että kansallisen, pitkäaikaisen viisumin käyttöä laajennetaan uusiin kohderyhmiin, joita ovat opiskelijat, tutkijat, yritysten johtotehtävissä toimivat sekä edellä mainittujen perheenjäsenet. Lisäksi se koskisi opiskelijaluvan haltijaa, joka on menettänyt opiskelijalupakorttinsa. Teoriassa ajatus on kohtalainen mutta ei toimi käytännössä, ja miksi tämä ei toimi? Siksi, että se edistäisi ja helpottaisi maahantuloa keskimäärin vain yhdellä viikolla mutta aiheuttaisi taas kuormitusta lupaprosessin käsittelyyn ja maksaisi liikaa, kuten SAK on asiantuntijalausunnossaan todennut. Lisäksi tästä niin sanotusta D-viisumista ei ole merkittävää kokemusta, miten tämä vaikuttaisi, ja näitä viisumeita on myönnetty ymmärtääkseni vain muutamia satoja. Tässä asiassa ei nyt kannata hätiköidä, koska taas yritetään kiireesti edistää maahanmuuttoa. Se näyttääkin olevan jälleen päätavoite, kun sitä laajennetaan opiskelupuolelle.

Mitä sitten tulee työelämän puolelle, niin täytyy muistaa, että meillä Suomessa on jo yli 43 000 vieraskielistä työttömänä. Lisäksi yli 50 000 työtä pelkäämätöntä ukrainalaista on maassamme. Heidät täytyy työllistää ensin ja vasta sitten haikailla lisätyövoimaa ulkomailta.

Arvoisa puhemies! Suomi kouluttaa paljon ulkomaalaisia, suurimmat hakijaryhmät ovat venäläiset ja kiinalaiset. Tässä kannattaa nyt huomioida maailmanpoliittinen tilanne ja turvallisuus. Kuten suojelupoliisi on maininnut, tähän D-viisumiin opiskelupuolella sisältyy väärinkäytöksiä ja kansallista turvallisuutta vaarantavia seikkoja. Tämän lisäksi täytyy miettiä motiiveja, miksi ulkomaalaiset hakeutuvat Suomeen koulutettavaksi mutta heillä ei ole aikomustakaan jäädä tänne töihin opiskelujen jälkeen. Tämä ei edistä Suomen työvoimaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 123/2022 vp

mapulaa, vaan meidän avokätinen asumisperusteinen sosiaaliturva on se asia, joka houkuttaa enemmän kuin se työ. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos. — Ja edustaja Hopsu.

15.38 Inka Hopsu vihr: Arvoisa puhemies! Olisipa hyvä, jos yrittäjät olisivat kuuntele-massa tätä debatointia, sillä kun yrittäjät työvoimapulaa peräävät, kyllä perussuomalaisilta usein tulee sekin vastaus, että ollaan valmiita näitä työperäisen maahanmuuton toimia edis-tämään. Tässä nimenomaan tämä D-viisumi on hyvin kapealle joukolle tarkoitettu. Tässä esityksessä nimenomaan lisätään opiskelijoita, sertifioitujen työnantajien työntekijöitä, yritysten johtotehtävissä toimivia ja heidän perheenjäseniään, eli hyvin kapealle joukolle on tämä muutos, ja jos sitäkin vastustetaan, niin en kyllä tiedä, millä tavalla sitä työperäistä maahanmuuttoa ollaan valmiita edistämään.

Itse menettelyyn ei ehdoteta muutosta, vaan Maahanmuuttovirasto myöntäisi D-viisu-min hakemuksesta oleskeluluvan myöntämisen yhteydessä. Olen samaa mieltä, että tämä maahantulon nopeutuminen vain viikolla on liian vähän, ja vielä parempi menettely olisi, että oleskeluluvan hakeminen olisi mahdollista Suomen rajalla ja tunnistautumiset ja muut prosessin osat pystyttäisiin tekemään täällä ja että myös sähköinen tunnistautuminen saa-taisiin käyttöön jatkossa. Mutta ne eivät tähän esitykseen sisälly. Tällä helpotetaan ja no-peutetaan nyt sitten viikon verran.

Me tarvitsemme tämäntyyppisiä esityksiä työvoimapulan helpottamiseksi. Eilen tapa-sin teknologiateollisuutta, joka kertoi, että seuraavien kymmenen vuoden aikana he tarvit-sevat 130 000 uutta työntekijää. Kauppakamarin tekemässä kyselyssä 74 prosenttia yrittä-jistä kertoi, että yrittäjien tarvitsemasta osaavasta työvoimasta on pulaa tai merkittävästi pulaa, mikä estää yrityksen kasvua. Suurimmat haasteet ulkomaalaisten osaajien rekrytoi-tiin ja vuokraukseen liittyen liittyvät juuri monimutkaiseen ja hitaaseen oleskelulupapro-sessiin sekä edellä aiemmin käsiteltyyn perheenyhdistämiseen, ja sitten on Suomeen aset-tumiseen liittyviä ongelmia, jotka liittyvät osittain meidän hyvin rasistiseen asenneilmapii-riin — sanon näin siksi, että EU:n mittauksissa tämä on ollut Suomen haaste.

Lisäksi esityksessä ulkomaalaislain muuttamisesta esitetään Maahanmuuttoviraston toi-mivallan siirtämistä ulkoministeriölle siltä osin kuin kyse on oleskelulupien myöntämisestä diplomaattiperheiden 18—19-vuotiaille nuorille. Kun he ovat täysikäisyyden vuoksi joutuneet tähän meidän normaaliprosessiin, niin sen laatu on diplomaateille paljastunut ja ollut hyvin huonoa maakuvan luomista heidän suuntaansa — jonot ja maahantulon vai-keus ovat näkyneet. Tämä on juuri päinvastainen viesti kuin se, joka meidän pitäisi kan-sainvälisesti antaa työperäisen maahanmuuton tänne saamiseksi.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Reijonen.

15.41 Minna Reijonen ps: Arvoisa herra puhemies! Nyt käsitellään ulkomaalaislakia ja siihen tulevia muutoksia. Tässä on noussut esille rasismi, mutta oikeastaan moni asia täm-möiseen maahanmuuttoon liittyen voi olla enemmän realismia, jos mietitään. En ainakaan itse pidä, että täällä rasismia harrastettaisiin, mutta tämä realismi on tärkeätä, mitä perus-suomalaiset harrastavat.

Olisi ollut ihan mielenkiintoista kysyä, mutta ministeri ei ole nyt paikalla, mitä tämä D-viisumi käytännössä tulee maksamaan yhteiskunnalle. Tämä olisi ainakin minua kiinnos-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 123/2022 vp

tanut. Ne kustannukset on hyvin tärkeätä tietää. Monasti ainakaan tämän hallituksen aikana kustannuksia ei ole aina esitetty, mitä mikään maksaa, niin että mennään vähän niin kuin mututuntumalla, että maksaa, minkä maksaa, mutta ei kukaan tiedä, mitä maksaa. Ainanahan aate jotakin maksaa, mutta ehkä enemmän realismia tarvittaisiin. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Mäkelä.

15.42 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Tämä on ehkä pieni mutta täysin turha löysennys taas kerran Suomen maahanmuuttopolitiikkaan, jota ei pysty pykälämuutosten tasolla korjaamaan, joten sitten toisessa käsittelyssä tulemme esittämään perussuomalaisten vastalauseen mukaisen hylkäysehdotuksen tälle lakiesitykselle.

Toisin erityisesti esille tuosta vastalauseestamme sen, että sisäministeriön lausunnonkin mukaan Venäjältä ja Kiinasta kotoisin olevat hakijat muodostavat suuren hakijaryhmän tämän viisumin osalta. Eli tähän liittyy myös turvallisuuspoliittinen aspekti siinä, jos venäläisiä tai kiinalaisia tulee Suomeen tällaisella viisumilla, koska Kiinassahan on ihan säädetty laki, jonka mukaan kiinalaisen täytyy vakoilla valtion lukuun, jos valtio sitä vaatii, ja sellaisen lain noudattamatta jättämisestä on Kiinassa suuret rangaistukset. Eli voidaan kysyä: haluammeko erityisesti tuoda Kiinasta tänne osajia avainaloille avaintehtäviin tällaisilla velvoitteilla, jotka heidän kotimaansa heille asettaa?

Ylipäänsä kun puhutaan työperäisestä maahanmuutosta, sillähän tarkoitetaan käytännössä aina EU-alueen ulkopuolista maahanmuuttoa, eli EU-alueeltahan voi tulla Suomeen tekemään töitä, ja silloin kysymys ei ole työperäisestä maahanmuutosta, joka tällaisia lupia vaatii. EU:n alueella on 500 miljoonaa ihmistä. Miksi työnantajat väittävät, ettei Suomesta löydy henkilöitä, joilla olisi osaamista tai joita voisi kouluttaa näihin työtehtäviin, tai miksei näitä henkilöitä löydy koko 500 miljoonan hengen EU-alueelta? Väitän, että kysymys tässä ei ole työvoimapulasta, vaan kysymys on palkanmaksuhaluttomuudesta, haluttomuudesta ottaa vastuuta ihmisten kouluttamisesta ja työllistämisestä sekä halusta saada valmista helpolla. Tällaista meidän ei tule lainsäädännöllä tukea.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Mäkynen.

15.44 Jukka Mäkynen ps: Kiitos, arvoisa puhemies! Oli ilo kuunnella edustaja Mäkelän loistavaa kommentointia. Sieltä tuli se fakta, mitä tuolla vasemmassakin laidassa voitaisiin kuunnella joskus.

Edustaja Hopsulle minä voisin sanoa, mutta hän nyt sattui ensin perussuomalaisia tuossa mollaamaan ja sitten saman tien lähti karkuun täältä eli ei hän halunnutkaan päästä meidän kanssa keskustelemaan asiasta. Niin kuin minä puheessani kerroin, meillä on noin 85 000 ulkomaalaista työtöntä. Millä tavalla ne nyt eroavat siitä ulkomaalaisesta työvoimasta, kun ne sattuvat olemaan työttöminä? Suomen sosiaalihuollossa on sellainen rakenteellinen ongelma, että kaikki, jotka tänne tulevat, pääsevät suoraan sosiaalihuollon piiriin. Nyt halutaan jopa paperittomat sinne.

Sen verran voin sanoa, että tunnen muutaman yrittäjän, jotka työllistävät satoja ulkomaalaisia henkilöitä, eikä heillä ole mitään ongelmaa siinä. Homma toimii, ja he saavat myös sen palkan, mitä Suomessa kuuluu lain mukaan maksaa. Minä arvostan sitä, mutta näitä minä en arvosta, jotka tulevat tänne sosiaaliturvan vuoksi. — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 123/2022 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos. — Ja vielä edustaja Reijonen.

15.45 **Minna Reijonen ps:** Kiitos, arvoisa herra puhemies! Tästä ulkomaalaislaista tässä otettiin just äsken puheeksi myös nämä, jotka ovat saaneet kielteisen turvapaikkapäätöksen, ja tuossa äsken kun käytiin lisätalousarviota läpi, niin siellä tosiaan sanotaan, että kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden henkilöiden kiireellisten sosiaalipalveluiden järjestämiseen tulee taas lisää puoli miljoonaa. Jotenkin tuntuu, että tämmöisenä aikana pitäisi kuitenkin aina miettiä, mikä ja minkä maan kansalaiset ovat meille tärkeitä, että ne ovat ne suomalaiset, joihinka meidän pitäisi panostaa. — Kiitos.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 99/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisälön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.